

Błażej Szymankiewicz

Outsider i solipsystyczny marzyciel. Dwie postawy wobec nowoczesności w twórczości Henry'ego Millera i Charlesa Bukowskiego.

Rozprawa składa się z naukowych esejów, których podstawowym celem jest próba znalezienia odpowiedzi na pytanie, jaka jest intelektualno-kulturowa specyfika epoki nowoczesnej oraz jak owe założenia realizują się w literaturze. Czynię to na przykładzie twórczości dwóch amerykańskich pisarzy – Charlesa Bukowskiego i Henry'ego Millera, odwołując się przy tym do wielu kontekstów (popkultura i seriale, filmy, zjawiska antropologii kulturowej, pisarstwo innych autorów, m. in. Witolda Gombrowicza). W swojej analizie staram się dowieść, że wspólnym celem omawianej twórczości jest próba przekazania jednostkowego (a przez to społecznego) doświadczenia nowoczesności. Obaj pisarze starają się określić chaos nowoczesnego życia i przetransponować go na język literatury. Projekt Millera i związana z nim postawa wobec nowoczesności wyrasta z pomieszania przednowoczesnych inspiracji ze strategiami i wpływami typowo nowoczesnymi. Z kolei postawa Bukowskiego, którą nazywam mizantropocentrycznym kynizmem, zasadza się na outsiderskich i anarchicznych impulsach, stojąc w radykalnej opozycji wobec nowoczesnego „amerykańskiego snu”. W rozprawie staram się znaleźć odpowiedź na pytanie, czy zmarli przed kilkudziesięcioma laty literaci są w stanie opowiedzieć nam coś nowego i wnikliwego na temat późnej *modernitas* oraz czy ich postawy/filozofie twórcze mogą rezonować wśród ludzi współczesnych, doświadczających nowoczesności w całej ekstremalności jej doznań?